

– 559. 4. Burleson B.R. Effects of cognitive complexity on the perceived importance of communication skills in friends / B.R. Burleson, W. Samter // Communication Research, vol. 17, 1990. – P. 165 – 182.

ВИКОРИСТАННЯ ГАЗЕТНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Павлюк Ю.В. (Харків)

Мова періодики, як і інші різновиди мовлення, базується на комунікативній функції, проте це також ідеологічна та психологічна зброя, яка виражає і формує суспільну думку, впливає на суспільну свідомість в залежності від інтересів класу, який її представляє. Крім комунікативної функції, преса виконує такі функції: інформувати, орієнтувати, виховувати, організовувати, впливати, будувати свідомість у позитивному або негативному почутті. Отже, треба зазначити, що головна функція газетно-публіцистичних текстів, яка охоплює всі ці особливості, – це інформувати.

Під інформацією ми розуміємо об'єктивний переказ або передачу повідомлень, фактів, що містяться у текстах газетно-публіцистичного стилю [2]. Такі тексти відрізняються насиченим культурним контекстом, містять відомості про сучасний стан економіки, політики, суспільного життя країни [1].

Під час навчання студентів іноземній мові велике значення має застосування автентичних матеріалів з метою залучення їх до культури країни, мова якої вивчається. Задля підвищення інтересу студентів до активного навчального матеріалу, можемо рекомендувати використання текстів, узятих зі шпальт іншомовних газет чи журналів та попередньо відредагованих викладачем у відповідності до їх рівня мовної підготовки.

Наприклад, під час викладання іспанської мови на четвертому курсі денного відділення факультету іноземних мов Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна ми широко застосовуємо автентичні тексти з іспаномовних газет: «El Mundo», «El País», «La Vanguardia», «ABC», «El Financiero».

Обрані статті зазвичай адаптуються до рівня знань студентів четвертого курсу та насичуються активними лексичними одиницями, запланованими робочою програмою. Після цього статті пропонуються студентам для індивідуального ознайомлення та колективної опрацювання під час аудиторних занять, що проводяться у формі рольових ігор, дискусій, презентацій, а також з метою навчання анотування і реферування газетних статей. Результати роботи демонструють підвищення успішності засвоєння активного лексичного матеріалу.

Таким чином, використання статей з «якісних» або популярних періодичних видань з навчальною метою підвищує мотивацію студентів до вивчення іноземної мови та покращує засвоєння активного лексичного чи граматичного матеріалу, а також сприяє успішному формуванню соціокультурної компетенції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Туровер Т.Я. Пособие по устному переводу с испанского языка для институтов и факультетов иностранных языков / Т.Я. Туровер, И.Я. Триста, А.Б. Долгопольский – М.: Высш. шк., 1967. – 262 с. 2. Cascón E. Análisis lingüístico de textos / E. Cascón. – Madrid: Edinumen, 1989. – 400 p.

ПРОБЛЕМАТИКА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ СОЧЕТАНИЙ ЮРИДИЧЕСКОГО ЯЗЫКА

Пантелеева Е.Я., Чурсина Л.В. (Харьков)

Особенности изучения юридического языка и его фразеологических сочетаний диктуют необходимость учета множества аспектов при разработке программ, связанных с преподаванием юридической лексики. Специфические элементы, присущие праву, заслуживают более детального рассмотрения, но в настоящий момент нас интересуют фразеологические сочетания, которые являются лингвистическими элементами, редко рассматриваемыми в рамках изучения языков специальности вообще, и в юридическом языке, в частности. Обращаясь к фразеологическим сочетаниям, следует отметить сложность в их овладении, что подтверждается следующими моментами.

Прежде всего, любой список фразеологических сочетаний не является полным. К тому же, родной язык не всегда может быть полезен для понимания и употребления подобных сочетаний в иностранном языке. Наконец, фразеологические сочетания не всегда представлены в учебниках, хотя более-менее описаны в словарях.

Несмотря на все эти проблемы, изучение фразеологических сочетаний необходимо, ведь приобрести знаменитое «чувство языка», это, между прочим, также означает овладеть знанием его сочетаний. Как было уже отмечено, в учебниках иностранных языков, в том числе и по определенным специальностям, сочетания языка мало или плохо освещены. В самых лучших пособиях они могут стать объектом нескольких упражнений. В любом случае, мы можем наблюдать достаточную ограниченность последних в связи с отсутствием прогресса и употреблением уже упомянутых до этого в текстах или упражнениях фразеологических сочетаний.

Вследствие всего вышесказанного, необходимость упражнений, способствующих лучшему усвоению фразеологических сочетаний юридического языка, является очевидной. Разнообразие является, бесспорно, одним из основных качеств этих упражнений, которые должны иметь возможность быть приспособленными ко всем уровням обучения.

Обучение фразеологическим сочетаниям может быть двух типов: непосредственное – путем выполнения упражнений, и косвенное – благодаря другим видам деятельности, не требующим лишь лексических знаний. Очевидно, что оба подхода к обучению являются полезными и дополняют друг друга.

В рамках прямого обучения, при котором упражнения играют чрезвычайно важную роль, можно выделить два вида подобных упражнений. Первые касаются

словаря рецептивного, вторые – продуктивного. Действительно, любой изучающий язык имеет в своем арсенале два вида лексических знаний. Один направлен на восприятие (узнавание лексических единиц), второй – на продуцирование (использование лексических единиц в высказываниях). Одна и та же единица может быть знакома или узнана в рецептивной деятельности, но незнакома в случае продуцирования, и наоборот. Во многих случаях пассивные знания более прочные, чем знания активные. В любом случае эти два вида знаний должны учитываться.

В то же время, упражнения, относятся ли они к словарю рецептивному или продуктивному, должны, прежде всего, представлять фразеологические сочетания в своем контексте, желателен аутентичный. Источниками этого контекста могут стать аутентичные тексты (тексты специализированные или научно-популярные по данной специальности). Фразеологические сочетания, находящиеся в подобном окружении, т.е. на своем семантическом поле, усваиваются легче.

К упражнениям прямого изучения можно отнести рецептивные упражнения с сочетаниями, представленными как вне контекста, так и в контексте в изложении упражнения; продуктивные упражнения, которые можно поделить на полупродуктивные, где обучаемый должен дать в качестве ответа правильное сочетание в контексте, и продуктивные в коротком контексте, в которых обучаемый должен найти сочетание и использовать его в контексте. Также возможно использование упражнений одновременно рецептивных и продуктивных. К косвенным видам обучения относятся восприятие текстов (устно и письменно), производство текстов (устно и письменно), интерактивные виды деятельности.

МЕТОДОЛОГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ПИСЕМНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ

Панич Г.А. (Київ)

Як відомо, ефективність навчання безпосередньо залежить від наближення процесу передачі знань, формування навичок та вмінь до реальних умов їх практичного застосування [2, с. 22]. Комп'ютерні технології дозволяють організувати процес навчання таким чином, щоб максимально враховувати специфіку вивчення іноземної мови. При комп'ютеризованому навчанні іноземних мов, тобто такому навчанні, де комп'ютер застосовується як провідний засіб навчання, він забезпечує наступні види діяльності: комунікативну, інформаційну, тренувальну, дослідницьку, текстову та контролюючу.

Аналіз літературних джерел показує, що сучасні навчальні комп'ютерні матеріали можуть знайти своє застосування у навчанні практично всіх аспектів мови та формуванні навичок та вмінь в усіх видах мовленнєвої діяльності. Разом з

тим, на сучасному етапі розвитку комп'ютерних навчальних технологій використання комп'ютера, як свідчать його техніко-дидактичні можливості, є найбільш ефективним для формування писемно-мовленнєвих навичок.

При навчанні письма представляє інтерес робота у текстовому редакторі. Для створення вправ, що потребують заповнення пропусків, або трансформаційних вправ, викладач має підготувати файл із відповідно оформленими текстами. Студенти будуть виконувати завдання або вводячи текст з клавіатури, або використовуючи функції “знайти і замінити”. Функцію перевірки правильності виконання завдання при даному виді роботи з текстовим редактором беруть на себе встроєні програми перевірки орфографії, граматики та стиля [1, с. 75]. Користуючись текстовим редактором можна написати твір, відредагувати його самому чи за допомогою комп'ютера, представити для перевірки вчителю і в разі необхідності внести корективи після зауважень. Комп'ютер дозволяє легко вносити зміни у комп'ютерний варіант тексту і позбавляє необхідності передруківувати кінцевий варіант.

Інструментальні програми-оболонки (authorizing programmes), як, наприклад, програма “Hot Potatoes”, використовуються в практиці навчання писемного спілкування, оскільки пропонують ряд тренувально-контролюючих вправ наступних типів: заповнення пропусків, розгадування кросворду, встановлення співвідношень, встановлення послідовності [1, с. 72]. Останній вид вправ становить інтерес при формуванні орфографічних навичок, пропонуючи встановити, наприклад, послідовність літер у слові.

З-поміж зарубіжних комп'ютерних програм, спрямованих на формування орфографічних навичок, зазначимо “Spell it!” – програму, що складається із 5 видів вправ: match, quiz, cross, cloze, mix. Програма призначена для широкого загалу користувачів, включаючи учнів середніх шкіл і студентів перших років навчання.

Програма “Tomorrow Promise Spelling” для студентів I-III курсів охоплює всю програму навчання і містить 30 уроків, спрямованих на формування та розвиток орфографічних навичок і вмінь. Програма доповнена трьома навчальними іграми та оціночним тестом після кожного уроку. У якості додаткового матеріалу поданий ілюстрований словник та програми для створення текстів.

Таким чином, інтегруючи комп'ютерні технології у навчальний процес, можна більш ефективно вирішувати цілу низку практичних задач на заняттях з іноземної мови, зокрема, формувати і удосконалювати навички техніки письма, як графічні так і орфографічні, удосконалювати навички читання, сприяти вмотивованому виконанню завдань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бовтенко М.А. Компьютерная лингводидактика: [учебное пособие] / Бовтенко М.А. – М.: Флинта: Наука, 2005. – 216 с.
2. Гапон Ю.А. Застосування комп'ютерної техніки на етапі введення нового матеріалу у системі інтенсивного навчання іноземних мов / Ю.А. Гапон // Іноземні мови. – 2000. – № 2. – С. 22–26.